

13 Noyabr Beynəlxalq Gözdən Əlillər Günüdür

“Mənim təsəllimdir duyan ürəklər...”

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının qərarı ilə qeyd olunan Beynəlxalq Gözdən Əlillər Günü dünya işığına həsrət qalan insanlara həyan olmaq, diqqət və qayğı göstərmək məramına xidmət edir. Azərbaycanda da ağır görmə problemlə şəxslərlə bağlı zəruri addımlar atılır, onların cəmiyyətdən kənar qalmaması, potensialını, qabiliyyətini reallaşdırması üçün hərtərəfli şərait yaradılır.

Gün işığından məhrum olsa da, heyretəmiz yaddaşı, biliyi və istedadı sayəsində ətrafına işıq saçmış, yaradıcılıq uğurları qazanmış soydaşlarımızdan biri də şair-jurnalist Fikrət Mursaqulov idi...

Fikrət 1955-ci ildə Borçalıda anadan olmuşdu. Bakıda, gözdən əlil uşaqlar üçün orta internat məktəbini bitirərək BDU-nun jurnalistika fakültəsinə qəbul edilmişdi.

1980-ci ildə universitetdən məzun olduqdan sonra Gözdən Əlillər Cəmiyyətinin mətbəəsində baş redaktor vəzifəsində çalışmışdı.

AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun aspirantı idi. “Aşiq Ələsgərin poetikası” adlı namizədlik dissertasiyası yazmışdı. Alimlik dərəcəsi alacaqdı. Yaşasaydı, görkəmli alim, tanınmış şair ola bilərdi. Nə yazıqlar ki, cəmi 33 il yaşadı...

Uca Tanrı onu bir topa nur kimi yaratmışdı. Sanki günəşin işığı onun içində gizlənmişdi. Fikrət yeriəndə qaranlıqları yarıb keçirdi. Köksündə məşəl kimi yanan ürəyi vardı. “Zülmət içrə bir nur” idi Fikrət.

...Jurnalistika fakültəsində Fikrət 3-cü kursda oxuyanda mən 1-ci kursda idim. Onun sığındığı otaq mənim ikinci universitetim idi. Tələbəlik illərində universitetin 3 sayılı yataxanasında qalırdıq. Sonra da köçəri quşlar kimi, başqa-başqa yerlərə pərvazlandıq.

İmtahan sıxıntılarında, qayğılardan azad olandan sonra üz tutduğum ünvan Fikrətin kirayənişin qaldığı mənzil idi. “İçərişəhər” metrosundan çıxandan sonra “Qırx pilləkən”lə qalxıb Fikrətin daxmasına gedərdim. O daxmanın divarları, döşəməsi, tavanı, qapı-pəncərəsi yaddaşıma elə hopub ki...

Fikrət qeyri-adi istedad sahibi idi. Savadı, düşüncəsi, məntiqi çox dərin idi. Universitet illərində ondan çox bilgilər öyrənirdik. Sovetlər dönəmində qadağan olunmuş ədəbiyyatdan universitet auditoriyasında söhbət açmaq asan deyildi. Fikrət hamımızdan savadlı, həm də cəsarətli idi. Yasaq edilmiş sualların cavabını da müəllimlərdən ala bilirdi. Çox erköyün idi. Bu erköyünlük zaman-zaman onun xarakterindən bir işıq zolağı kimi gəlir keçmiş, solmaz xatirəyə dönmüşdü.

Fikrətin erköyünlüyü, könül qayğısı başa düşülən idi. Qüruru, ləyaqəti, əxlaqi hər şeydən uca tutur, könül qayğılarını yumorla yanaşırdı. Onun öz dilinə bağlı incə yumorları çox idi. Ailədən gələn sağlam tərbiyə Fikrətin canına-qanına hopmuşdu. Taley, qisməti isə bir ayrı idi.

Fikrət ata-anasını çox sevirdi. Onları canından artıq istəyirdi. Ata-anasının adı dilinin əzbəri idi. Fikrətin ana ünvanlı şeirlərindəki sətirləri oxuyanda qəmli duyğulardan süzülən poetik fikirlər insanı dara çəkirdi:

**... Ürəyinin nəmini
Günə sərsəm, quruyarmı?
Birçəyinin ağılığına
umud versəm, yarıyarmı?**

Fikrətin həyatı cəfa çəkə-çəkə ömür sürmək idi. Biz onu təklənməyə qoymurduq, ona həyan olurduq. Axşam olanda hərə öz “yuvasına” gedirdi. Fikrətin yanında təkçə gürcü balası Givi qalırdı. Öz dünyasında Fikrət qaranlıq məhbusu idi. O rütubətli daxmada Fikrətin gecə tənhalığında həyanı təkçə Givi idi. Onları möhkəm dostluq

telləri bağlamışdı. Bu doğmalıq onların tale oxşarlığının hikməti idi.

Dəfələrlə o divarları nəmli, səliqə-sahmansız daxmaya gələndə Fikrəti qaranlıqda təkçə oturub öz dərdləri ilə danışan, şeir yazan görmüşdüm, onu düşüncələrindən ayırmağa ürək eləməmişdim.

Bir dəfə çay içə-içə şirin söhbət edirdik. Bir qurtum çay içir, üstündən də bir qullab siqaret çəkirdi. Şeir havasına köklənmişdi.

Fikrət düşünəndə, şeir yazanda öz-özünə pıçiltı ilə danışır. Hərdən də ah çəkirdi. Şeirlərini “Brayl” əlifbası – nöqtəli əlifba ilə yazırdı. “Təsəlli” adlı şeirini də beləcə yazmışdı:

**Oxuya-oxuya, yaza-yaza
işiq əlifbası öyrədərəm barmaqlarıma.
Xoş gördük, gözlərim,
Xoş gördük!**

Fikrətin görəndə gözü “barmaqlarının ucunda” idi. Həmin o “işiq əlifbası” öyrətdiyi barmaqları siqaret tüstüsündən xəzan yarpağı kimi saralmışdı. Səhər tezdən çörək, su keçməyən boğazından yalnız siqaret tüstüsü keçirdi.

O, gülün, çiçəyin, bir sözlə, heç nəyin rəngini görməmişdi. Buna rəğmənlə sözün rəngini görürdü. Yarpağın, torpağın, dağın, dənizin gözlə görünməyən rəngini görürdü. Qaya əzəməti, dağ zirvəsi Fikrətin gözlərində daha uca görünürdü.

Heç sazın da rəngini görməmişdi. Amma sazın sinəsindən qopan səslərin rəngini görürdü. Bir dəfə özünün istəyi ilə sazımı ehmalca Fikrətin qolları arasına qoydum. Yüz ilin həsrətli kimi sazı bağına basdı. O, sazı çalmırdı, çala bilmirdi. Amma sinəsindəki möcüzəli taxtanın eşqinə könlü dolmuşdu. Saz sinəsində görünəndə Fikrət Aşiq Veysəli xatırladırdı.

Fikrətin içində səssiz haray vardı. Torpaq dilində, daş dilində, quş dilində oxuyurdu. Hansı dildə oxusa da, öz mahnısını oxuyurdu...

...Fikrətin adəti idi, gecə yuxudan oyanardı. Yatağından durub siqaret yandırardı, qaranlıq otaqda “işiq əlifbası” ilə şeir yazardı.

...Fikrətin daxması yuxuma girmişdi. İlk bahar çağında o daxmanın üstündə Fikrətin ruhu sandığım ağ buluda gözüm dolusu baxdım... baxdım. Gözlərim doldu. Tanrının buludları o daxmanın üstündə “ağlayırdı”. Ağacdan-ağaca qonub oxuyan qumrular kimi...

**Həzi HƏSƏNLİ,
Azərbaycan Yazıçılar
Birliyinin üzvü, şair-publisist**